

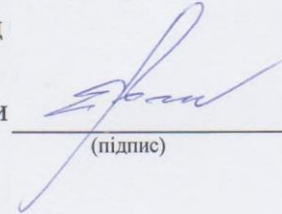
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту

Затверджено

на засіданні кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
економічного факультету

Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 7 від

Завідувач кафедри

(підпис)

Михайло КРУПКА

(прізвище, ініціали)

Силабус з навчальної дисципліни “Фінансовий аналіз”,
першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти
галузі знань 07 “Управління та адміністрування”
спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”
освітньої програми “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”
Економічний факультет

2023 – 2024 навчальний рік

Назва курсу	Фінансовий аналіз
Адреса викладання курсу	м. Львів, проспект Свободи, 18, кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту, кімн. 102
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	галузі знань 07 “Управління та адміністрування”; спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”; освітньої програми “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”
Викладач (-і)	Дропа Ярослав Богданович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту економічного факультету
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта yaroslav.dropa@lnu.edu.ua тел. (038) 067724748
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 15.00-16.00 год. (м. Львів, проспект Свободи, 18, кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту, кімн. 102)
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/finansovyj-analiz
Інформація про курс	<p>Для бакалаврів 4 року навчання.</p> <p>Знання теоретичних основ фінансового аналізу, головних методів, прийомів і способів фінансового аналізу, складових фінансового стану компанії.</p> <p>Розуміння сутності, функцій та методів фінансового аналізу, вміння аналізувати складові активів і капіталу, досліджувати динаміку фінансового стану підприємства.</p>

<p>Коротка анотація курсу</p>	<p>В умовах відновлення і післявоєнної відбудови економіки України ключовою проблемою багатьох суб'єктів господарювання буде отримання достатнього прибутку та забезпечення фінансової стабільності у довготерміновій перспективі. Найважливішим та комплексним індикатором ефективності діяльності підприємства є показник його фінансового стану. Організація аналізу фінансового стану на підприємстві є важливим елементом у системі управління і прийняття різноманітних господарських рішень. Вона становить інтерес для інвесторів, кредиторів, постачальників матеріально-технічних ресурсів, державних органів управління і виробничих менеджерів. Тому найголовнішим завдань кожного підприємства є пошук резервів зміцнення фінансового стану.</p> <p>Аналіз показників, що характеризують фінансовий стан, їхньої ролі в управлінні підприємством зумовлена низкою об'єктивних чинників: високим ступенем невизначеності загально-економічного середовища, розбалансованістю ринкових механізмів та інструментарію державного регулювання економіки, неоднозначною спрямованістю різнорідних фінансових інституцій, які прямо чи опосередковано впливають на фінансову стабільність окремого суб'єкта господарювання. Фінансовий стан підприємства необхідно аналізувати комплексно, систематично й усебічно з використанням сучасних способів, прийомів та методик аналізу. Це дасть змогу критично оцінити фінансові результати, ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість, результативність інвестицій, ймовірність банкрутства та допоможе визначити “больові точки” у фінансовій діяльності, способи ефективнішого використання фінансових ресурсів, їх раціонального розміщення й виявити приховані резерви зміцнення фінансової стабільності загалом. Ефективно організована система фінансового аналізу на підприємстві уможливить оцінювання фінансового стану, сприятиме вчасному діагностуванню негативних явищ та стане основою для формування комплексу ефективних заходів щодо подолання їхніх наслідків у майбутньому.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета навчальної дисципліни: формування у студентів системи методологічних і практичних знань з основ аналізу фінансового стану підприємства, оцінки результатів його виробничо-господарської та фінансової діяльності, діагностики банкрутства та пошуку резервів збільшення прибутковості суб'єкта господарювання.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Методичне забезпечення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз. Практикум. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 214 с. <li style="text-align: center;">Базова 2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. Навчальний посібник. Київ: ЦНЛ, 2009. 328 с. 3. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2005. 592 с.

4. Загурський О. М. Фінансовий аналіз. Кредитно-модульний курс. Київ: ЦУЛ, 2013. 472 с.
5. Косова Т. Д. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2017. 440 с.
6. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.
7. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.
8. Мних Є. В., Барабаш Н. С. Фінансовий аналіз. Підручник. Київ: КНТЕУ, 2014. 526 с.
9. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку 2013 р.
10. Офіційний сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: www.smida.gov.ua
11. Селівестрова Л. С., Скрипник О. В. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / за загальною редакцією С. М. Безрутченка. Київ: ЦНЛ, 2012. 274 с.
12. Тринька Л. Я. Фінансовий аналіз / Л. Я. Тринька, О. В. Іванчук (Липчанська). Навчальний посібник. Київ: Алерта, 2014. 768 с.
13. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз. Навч. посібник. Частина І. Полтава: РВВ ПДАА, 2014. 358 с.
14. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз. Навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП "Астрая", 2020. 434 с.
15. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП "Астрая", 2020. 434 с.
16. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / за ред. Т. Д. Косової, І. В. Сіменко. Київ: ЦНЛ, 2013. 440 с.
17. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз. Підручник. Київ: ЦНЛ, 2008. 566 с.
18. Шкільник І. О., Боярко І. М., Дейнека О. В. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / за заг. ред. Шкільник І. О. Київ: "Центр учбової літератури", 2016. 368 с.
19. Шморгун Н. П., Головка І. В. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Київ: ЦНЛ, 2006. 528 с.

Допоміжна

20. Бланк І. О., Ситник Г. В. Управління фінансами підприємств. Підручник. Київ: КНТЕУ, 2006. 780 с.
21. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту: Пер. з англ. Київ: Молодь, 1997. 1000с.
22. Герасимчук З.В., Вахович І.М. Фінансовий менеджмент. Навч. посібник. Луцьк, Надстир'я, 2007. 412 с.
23. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент. Підручник. Київ, Центр учбової літератури, 2009. 432 с.
24. Крупка М. І., Ванькович Д. В., Демчишак Н. Б. та ін. Інвестування. Підручник / за ред. д-ра екон.

	<p>наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 463 с.</p> <p>25. Крупка М. І., Ковалюк О. М., Коваленко В. М. та ін. Фінансовий менеджмент: Підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.</p> <p>26. Мних Є. В. Економічний аналіз. Підручник. Київ: ЦНЛ, 2005. 472 с.</p> <p>27. Пазинич В. І, Шулешко А. В. Фінансовий менеджмент. Навч. посіб. Київ Центр учбової літератури, 2011. 408 с.</p> <p>28. Поддєрьогін А. М., Бабяк Н. Д., Білик М. Д. та ін. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с.</p> <p>29. Терещенко О. О., Бабяк Н. Д. Фінансовий контролінг: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2013. 407 с.</p> <p>30. Фінанси в трансформаційній економіці України. Навчальний посібник / за ред. М. І. Крупки. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. 614с.</p> <p>31. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / за заг. ред. В.М. Бороноса. Суми: Вид-во СумДУ, 2012. 539 с.</p> <p>32. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент. Підручник. Київ: Знання, 2013. 375 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>33. Офіційний сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: www.smida.gov.ua.</p> <p>34. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.</p> <p>35. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: https://mof.gov.ua.</p> <p>36. Офіційний сайт Національного банку України. URL: http://www.bank.gov.ua.</p> <p>37. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: http://www.nssmc.gov.ua.</p>
Тривалість курсу	120 год. 4 кредити
Обсяг курсу	<p>80 години аудиторних: з них 32 годин лекцій 32 годин практичних занять 16 годин лабораторних занять 40 годин самостійної роботи</p>

Очікувані результати навчання

По проходженні курсу слухачі повинні *знати*:

- теоретичні основи предмету як окремої галузі наукового знання, його об'єкт та предмет, метод, місце та роль у навчальному процесі;
- сутність, види та інформаційну базу фінансового аналізу;
- логічні методи фінансового аналізу;
- процес застосування математичного моделювання у фінансовому аналізі;
- прийоми фінансового аналізу;
- зміст та завдання аналізу майна підприємства;
- способи аналізу капіталу підприємства;
- зміст та завдання аналізу фінансових результатів підприємства;
- методи факторного аналізу прибутку від реалізації підприємства;
- показники рентабельності;
- сутність та види фінансової стійкості суб'єкта господарювання;
- економічний зміст ліквідності та платоспроможності підприємницьких структур;
- поняття, види та причини банкрутства підприємств;
- особливості зміни вартості грошей у часі;
- методи нарахування простих та складних відсотків;
- методи оцінки ефективності капітальних та фінансових інвестицій.

По проходженні курсу слухачі повинні *вміти*:

- узагальнювати фактологічний матеріал з вивченого предмету;
- дати загальну характеристику сутності, функціям та методам фінансового аналізу;
- обґрунтувати необхідність здійснення фінансового аналізу на підприємстві;
- запропонувати відповідні форми та методи підвищення ефективності фінансового аналізу на вітчизняних підприємствах;
- проаналізувати рівень і динаміку фінансових результатів;
- провести факторний аналіз прибутку та рентабельності;
- оцінити фінансову стійкість за абсолютними та відносними показниками;
- проаналізувати запас фінансової стійкості підприємства;
- оцінити ліквідність та платоспроможність підприємницької структури;
- спрогнозувати ймовірність банкрутства суб'єкта господарювання;
- розрахувати теперішню та майбутню вартість грошових потоків;

	<ul style="list-style-type: none"> – проаналізувати ефективність капітальних інвестиційних проектів; – визначити вартість окремих видів фінансових інструментів; – оцінити ефективність використання оборотного капіталу; – проводити комплексний аналіз фінансового стану компанії.
Формат курсу	Денний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Навчальна дисципліна базується на економічних дисциплінах, які студенти вивчали упродовж навчання на ОКР бакалавр (“Фінансовий аналіз” забезпечується отриманими знаннями з курсів: “Статистика”, “Фінанси підприємств”, “Бухгалтерський облік”, “Фінансова звітність”), а також пов’язана з навчальними дисциплінами Економетрія, Математичне програмування, Теорія ймовірності.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	лекції презентації, інтерактивні методи (демонстраційні вправи, ситуаційні вправи, задачі, мозковий штурм, синектика, дискусії, робота з тестовими та іншими діагностичними методиками тощо)
Необхідні обладнання	Мультимедійний пристрій, комп’ютер, фліпчарт, папір, маркери
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	10 балів – за розв’язування задач на практичних заняттях; 30 балів – написання двох модулів; 10 балів – за підготовку звіту про результати аналізу фінансового стану досліджуваної компанії; 50 балів – іспит.

Питання до здачі іспиту

1. Зміст, об'єкт, предмет та завдання фінансового аналізу
2. Види фінансового аналізу
3. Інформаційна база фінансового аналізу
4. Логічні методи фінансового аналізу
5. Застосування математичного моделювання у фінансовому аналізі
6. Прийоми фінансового аналізу
7. Аналіз капіталу підприємства
8. Аналіз джерел формування капіталу підприємства
9. Аналіз майна підприємства
10. Зміст, завдання та джерела аналізу фінансових результатів
11. діяльності підприємства
12. Аналіз рівнів, динаміки і структури фінансових результатів
13. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції
14. Показники рентабельності
15. Факторний аналіз рентабельності реалізованої продукції
16. Аналіз рентабельності капіталу
17. Поняття фінансової стійкості підприємства
18. Оцінка абсолютних показників фінансової стійкості
19. Оцінка відносних показників фінансової стійкості
20. Аналіз запасу фінансової стійкості підприємства
21. Аналіз платоспроможності підприємства
22. Аналіз ліквідності підприємства
23. Сутність грошового потоку
24. Рух грошових коштів в результаті операційної діяльності інвестиційної та фінансової діяльності
25. Чистий рух грошових потоків
26. Оцінка грошових потоків
27. Загальні положення про інвестиції
28. Кількісні методи оцінювання капітальних інвестиційних проектів
29. Методика аналізу ефективності капітальних інвестиційних проектів
30. Суть фінансових інвестицій
31. Показники оцінки фінансових інвестицій
32. Аналіз інвестицій в облігації
33. Методика розрахунку ринкової ціни акції

	<p>34. Аналіз інвестицій у векселі</p> <p>35. Поняття, види та причини банкрутства</p> <p>36. Методи діагностики можливого банкрутства</p> <p>37. Дискримінантні моделі прогнозування банкрутства</p> <p>38. Суть та структура оборотного капіталу</p> <p>39. Аналіз структури оборотного капіталу</p> <p>40. Оцінка ефективності функціонування оборотного капіталу</p> <p>41. Суть та призначення основного капіталу</p> <p>42. Оцінка стану та використання основного капіталу</p> <p>43. Аналіз ефективності використання основного капіталу</p> <p>44. Суть та види фінансових ризиків</p> <p>45. Методи оцінки фінансових ризиків</p> <p>46. Шляхи зниження фінансових ризиків</p> <p>47. Зміст і завдання аналізу витрат підприємства</p> <p>48. Аналіз обґрунтованості та виконання кошторису операційної діяльності підприємства</p> <p>49. Аналіз прямих витрат підприємства</p> <p>50. Аналіз накладних витрат підприємства</p> <p>51. Суть, мета, значення проведення комплексного фінансового аналізу</p> <p>52. Методичні основи проведення комплексної оцінки фінансового стану підприємства</p>
<p>Опитування</p>	<p>Письмова форма опитування</p>

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
5 год	Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу 1. Зміст, об'єкт, предмет та завдання фінансового аналізу 2. Види фінансового аналізу 3. Інформаційна база фінансового аналізу	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, групова робота	Презентація навчально-методичні матеріали	2, 14, 18	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 1 год.	1 тиждень
10 год	Тема 2. Методи та прийоми фінансового аналізу 1. Логічні методи фінансового аналізу 2. Застосування математичного моделювання у фінансовому аналізі 3. Прийоми фінансового аналізу	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	5, 6, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	2-3 тиждень
5 год	Тема 3. Аналіз складу і джерел утворення майна підприємства 1. Аналіз капіталу підприємства 2. Аналіз джерел формування капіталу підприємства 3. Аналіз майна підприємства	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	12, 14, 18	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	4 тиждень
5 год	Тема 4. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства 1. Зміст, завдання та джерела аналізу фінансових результатів діяльності підприємства 2. Аналіз рівнів, динаміки і структури фінансових результатів 3. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	2, 18, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	5 тиждень
5 год	Тема 5. Аналіз рентабельності підприємства 1. Показники рентабельності 2. Факторний аналіз рентабельності реалізованої продукції 3. Аналіз рентабельності капіталу	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	14, 18, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	6 тиждень

10 год	<p>Тема 6. Аналіз фінансової стійкості підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття фінансової стійкості підприємства 2. Оцінка абсолютних показників фінансової стійкості 3. Оцінка відносних показників фінансової стійкості 4. Аналіз запасу фінансової стійкості підприємства 	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	5, 12, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	7-8 тиждень
5 год	<p>Тема 7. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст платоспроможності та ліквідності підприємства 2. Аналіз ліквідності підприємства 3. Аналіз платоспроможності підприємства 	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	12, 18, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	9 тиждень
5 год	<p>Тема 8. Аналіз імовірності банкрутства підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, види та причини банкрутства 2. Методи діагностики можливого банкрутства 3. Моделі прогнозування банкрутства 	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	14, 18, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	10 тиждень
5 год.	<p>Тема 9. Аналіз грошових потоків підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вартість грошей та час. Прості та складні відсотки 2. Теперішня та майбутня вартість грошових потоків 	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	6, 14, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	11 тиждень
5 год.	<p>Тема 10. Аналіз ефективності капітальних інвестиційних проектів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи аналізу капітальних інвестицій 2. Методи оцінки ефективності капітальних інвестицій 3. Аналіз інвестиційних проектів з різними термінами дії 	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	5, 18, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	12 тиждень

5 год.	<p>Тема 11. Аналіз ефективності фінансових інвестицій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комплексне оцінювання фінансового активу 2. Оцінювання вартості облігацій та привілейованих акцій 3. Оцінювання вартості звичайних акцій 	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	6, 14, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	13 тиждень
5 год.	<p>Тема 12. Аналіз ділової активності підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність ділової активності підприємства 2. Показники ділової активності підприємства 3. Стійке зростання 	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	12, 18, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	14 тиждень
5 год.	<p>Тема 13. Аналіз оборотних активів та оборотного капіталу підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка стану, структури й ефективності використання оборотних активів 2. Аналіз оборотного капіталу 3. Аналіз дебіторської заборгованості 4. Аналіз руху грошових коштів підприємства 	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	2, 5, 18	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	15 тиждень
5 год.	<p>Тема 14. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика проведення комплексного аналізу фінансового стану 2. Побудова рейтингового коефіцієнта для аналізу динаміки фінансового стану 3. Прогнозування фінансового стану 	Лекція, практична, лабораторна, самостійна робота, дискусія, індивідуальна та групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	2, 14, 19	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	16 тиждень
	80: 32 л + 32 пр. + 16 лабораторних занять				40 год.	<i>існум</i>